

Henryk Gmiterek

Narol Wieś – Lublin
ORCID: 0000-0001-5164-3709

GALICYJSKIE PORZĄDKI W ŁOSIŃCU POD KONIEC XVIII W.

Po I rozbiorze Łosiniec wraz z szeregiem innych roztoczańskich wsi znalazł się w granicach monarchii habsburskiej. Przeprowadzane w Galicji przez władze austriackie reformy stosunków wiejskich, relacji między dziedzicami a poddanymi, a zwłaszcza reformy podatkowo-urbarialne zmierzające do ustanowienia jednolitego podatku gruntowego wywołały obfitą dokumentację pozwalającą stwierdzić stan wsi, jej strukturę własnościową i społeczną, kulturę agrarną i uzyskiwane w jej rezultacie korzyści. Na podstawie tzw. Metryki józefińskiej, opisań urbarialnych i opisań domów z lat osiemdziesiątych XVIII w. udało się zrekonstruować potencjał wsi zamieszkałej przez 86 gospodarzy, ich uposażenie w ziemię, uprawiane przez nich kultury rolne i efekty gospodarowania. Wykazano także stan posiadania dominialnego oraz proboszcza miejscowej parafii grekokatolickiej. W aneksach zamieszczone zostały wykazy mieszkańców wsi.

Słowa kluczowe: Galicja, Ordynacja Zamojska, Łosiniec, reformy józefińskie, metryka józefińska

Łosiniec to jedna z najstarszych roztoczańskich wsi, z historią sięgającą połowy XVI stulecia. O jej dawniejszej przeszłości, sięgającej końca XVIII w., wiemy jednak stosunkowo mało. Pokazują to choćby opublikowane niedawno *Dzieje miejscowości gminy Susiec*, gdzie staropolskie pochodzenie Łosińca zajęło stosunkowo skromne miejsce¹. Z pewnością pogłębienie tej wiedzy przyniosłaby gruntowniejsza kwerenda w bogatej spuściźnie po Ordynacji Zamojskiej, w granicach której wieś znalazła się w 1589 r. W niniejszym artykule chciałbym zająć się jedynie schyłkiem XVIII stulecia, gdy po I rozbiorze ta część dóbr Zamojskich znalazła się w Królestwie Galicji i Lodomerii i objęta została wszystkimi reformami oraz regulacjami, jakie wprowadzały w Galicji władze austriackie.

¹ E. Niedźwiedź, J. Niedźwiedź, Z. Naklicki, *Dzieje miejscowości gminy Susiec powiat tomaszowski, Susiec-Zamość 2022*, s. 116-133.

Pierwszy oddział wojsk austriackich stanął pod Zamościem 25 lipca 1772 r. i po okazaniu pisemnego rozkazu przebywającego na Słowacji ordynata Jana Jakuba Zamoyskiego bez walki wkroczył do zamojskiej fortecy². Wkrótce potem posterunki austriackie rozlokowane zostały po miasteczkach i wsiach Ordynacji, czuwając nad zaprowadzaniem nowych porządków, nadzorując wybieranie prowiantów i ingerując w relacje gospodarcze między dworami a poddanymi. W zaborze austriackim znalazła się przeważająca część Ordynacji, bowiem z 28 kluczy dóbr w granicach Rzeczypospolitej pozostały tylko klucze: turobiński, kraśnicki, gorajski, janowski, batowski i solski. Sam ordynat, wspierany przez brata Andrzeja, który w 1777 r. przejął Ordynację, „przenosząc – jak to określiła I. Rychlikowa – wierność obywatelską na państwo zaborcze”, miał przede wszystkim na uwadze zatwierdzenie przez Wiedeń pełni swoich praw dominialnych. Już w sierpniu 1773 r., podczas pierwszej wizyty cesarza Józefa II w Zamościu, potwierdzone zostały prawa zwierzchnie ordynata do zamieszkujących majątek poddanych, ale na zatwierdzenie statutów Ordynacji Zamoyscy musieli czekać do 1786 r. Drobne zmiany wprowadzone wówczas do statutu przez dwór wiedeński nie wypaczały podstawowych uregulowań organizacji dóbr, uwzględniały jednak nowe warunki społeczne i polityczne, w tym podporządkowanie dóbr ordynackich ogólnym zasadom prowadzonej przez Wiedeń polityki agrarno-podatkowej³.

Jednym z najważniejszych tej polityki aktów był uniwersał cesarza Józefa II z 12 kwietnia 1785 r.⁴, niezmiernie istotny dla kształtujących się w Galicji nowych regulacji podatkowych opartych na dochodach z gruntu. Nie wchodząc w detale zawartych w nim postanowień⁵, stwierdzmy tylko, że był on reakcją na liczne, sprzyjające zaniżaniu świadczeń podatkowych mankamenty zaprowadzonego już w 1772 r. systemu opartego na tzw.

² I. Rychlikowa, *Losy fortun magnackich w Galicji 1772–1815*, „Kwartalnik Historyczny” 1989, R. 96, z. 3, s. 142–143; J.K. Kochanowski, *Dzieje Akademii Zamojskiej (1594–1784)*, Kraków 1899–1900, s. 315.

³ R. Orłowski, *Działalność społeczno-gospodarcza Andrzeja Zamoyskiego (1757–1792)*, Lublin 1965, s. 244–245; idem, *Położenie i walka klasowa chłopów w Ordynacji Zamojskiej w drugiej połowie XVIII w.*, Lublin 1963, s. 42–43; idem, *Ordynacja Zamojska, [w:] Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej*, red. K. Myśliński, Zamość 1969, s. 117–120.

⁴ *Continuatio edictorum et mandatorum uniuersalium in Regnis Galiciae et Lodomeriae*, Lwów 1785, s. 60–61 – patent cesarski; s. 61–71 – instrukcja. Przedruk: D.K. Nowak, *Austriackie katastry gruntowe na terenie Galicji. Metryka Józefińska (1785–1789), Metryka Franciszkańska (1819–1820) i Stały Kataster Galicyjski (1844–1854). Studium źródłoznawcze*, Krosno 2021, s. 213–236.

⁵ Szczegóły zob. W. Styś, *Metryki gruntowe józefińskie i franciszkańskie jako źródło do historii gospodarczej Galicji*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 1932/1933, t. 2, s. 57–73; D.K. Nowak, *op. cit.*, s. 23–30; K. Ślusarek, *Materiały podatkowe jako źródło do dziejów miast galicyjskich w czasach józefińskich*, [w:] *Galicyjskie miasta i miasteczka w epoce zmian społeczno-politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w XVIII–XIX wieku*, red. T. Kargol, B. Petryszak, K. Ślusarek, Kraków–Lwów 2018, s. 273–277

faszach. Nowe rozwiązania opierać się miały na zaprowadzeniu katastru gruntowego, a to wymagało dokonania starannych pomiarów i spisania wszystkich nieruchomości: dominialnych, miejskich, chłopskich i kościelnych. Rezultatem paroletnich czynności, ukończonych w 1789 r., było powstanie dla każdej miejscowości pakietu akt składających się na tzw. Metrykę józefińską. Te właśnie akta, dla Łosińca przechowywane dziś w zespole Archiwum Ordynacji Zamojskiej w Archiwum Państwowym w Lublinie⁶, stanowią podstawę dla prezentowanych tu ustaleń.

Za prawidłowe przeprowadzenie wszystkich czynności pomiarowych odpowiadały poszczególne dominia. Dla Łosińca zwierzchnością taką formalnie była Ordynacja Zamojska, faktycznie zaś przebieg prac organizował i za nie odpowiadał zarząd klucza tomaszowskiego, do którego wieś należała. Pierwszym krokiem było powołanie komisji pomiarowych, składających się z wybieranych przez mieszkańców gromady posiadających zaufanie przysiężnych pomiarowych. Uczestniczyli oni w pracach komisji obok wójta i przysiężnego gromadzkiego, stałego członka wiejskiego samorządu⁷. Komisje te miały za zadanie dokonać w terenie, zgodnie z załączoną do patentu instrukcją, szczegółowych pomiarów pól, ogrodów, łąk, pastwisk, lasów, stawów i innych użytków, określić wysokość uzyskiwanych dochodów i na ich podstawie wyliczyć wysokość obciążeń podatkowych. Wszystkie te czynności poprzedzać miało oznaczenie granic każdej miejscowości i delimitacja należących do niej gruntów od sąsiednich osad. Dokonać tego miały komisje w obecności i z udziałem władz graniczących ze sobą miejscowości, które obchodząc granice poszczególnych miejscowości, dokonując pomiarów i usypując w najważniejszych punktach kopce graniczne, sporządzić miały „opisania” tych gromad wpisywane do specjalnego protokołu, z podpisami na końcu wszystkich zainteresowanych stron.

Czynności związane z rozgraniczeniem sąsiadujących ze sobą miejscowości zainaugurowane zostały w Łosińcu w pierwszych dniach 1788 r. 7 stycznia stawili się w tej wsi plenipotenci zarówno Ordynacji Zamojskiej, jak i sąsiedniego dominium narolskiego oraz liczne grono reprezentantów pobliskich gromad. Pełnomocnikiem ordynata był Józef Lewicki, geometra przysięgły, któremu towarzyszył Marceł Jaworowski, formalnie plenipotent od wsi Rybnica. Feliksa Antoniego Łosia, pana na Narolu, reprezentował inżynier Ignacy Peikiert. Przedstawicielami gromady Łosiniec byli wójt Iwan

⁶ Archiwum Państwowe w Lublinie, Archiwum Ordynacji Zamojskiej ze Zwierzynca (dalej: APL, AOZ), sygn. 140, 791, 792, 1048, 1120, 1202, 1265. Najważniejsze dla niniejszego opracowania są dwie urzędowe kopie protokołu pomiarowego gromady Łosiniec (sygn. 791, 792).

⁷ Nowy samorząd wiejski powoływany był na podstawie uniwersału cesarskiego z 13 IV 1784 r., *Continuatio edictorum et mandatorum...*, Lwów 1784, s. 78. Wójt mianował dziedzic z grona trzech kandydatów przedstawianych przez gromadę.

Mikula, przysiężny gromadzki Jacko Szokała oraz przysiężni pomiarowi: Petro Mikula, Józef Mates, Michał Szlachta, Semko Dubas i Jan Jarczyszyn. Mazili reprezentowali: wójt Jakub Moroz, przysiężny gromadzki Iwan Zaborka oraz przysiężni pomiarowi Iwan Zaborka „drugi”, Hryc Natysza, Wasyl Petryna, Iwan Moroz, Oleszko Czuraba i Chwedko Groch. Byli też mandatariusze gromad Wólki Łosinieckiej, Szarowoli, Pasieków, a także miasta Tomaszowa. Sąsiednie miejscowości „państwa narolskiego” reprezentowali: miasteczko Narol wójt Jakub Ostrowski, burmistrz Krzysztof Szumilak i pisarz Bartłomiej Szumilak, wieś Narol natomiast, w protokole konsekwentnie nazywaną Chołoszną, wójt Paweł Bujara, przysiężny gromadzki Sobek Dmíterek oraz przysiężni pomiarowi Błażej Kuszmiereczak, Sobek Rocznik i Józef Gawlik. Po obejściu należącego do Łosińca terytorium i usypaniu kopców granicznych komisarze podsumowali, że wieś graniczy na wschodzie z Mazilami i Tomaszowem, na zachodzie z Rybnicą i Wólką Łosiniecką, na północy z Szarowolą i Pasiekami, na południu wreszcie z gruntami miasteczka Narola i wsi Chołoszni (dziś Narol Wieś)⁸. Zwraca uwagę, że nie było w ogóle mowy o dzisiejszej wsi Paary, która jeszcze wówczas nie egzystowała. W obrębie Łosińca znajdował się tylko kompleks leśny zwany Par⁹.

Właściwy zapis obrazu wsi w tak opisanych granicach, zasobu i struktury występujących w niej gruntów, lasów, zbiorników wodnych, liczby gospodarzy i skali uposażenia ich w ziemię, kultur rolnych, form gospodarowania prezentowały protokoły pomiarowe. Stanowiły one rezultat klasyfikacji przez komisję całego obszaru wsi na różne kategorie, określenia gruntów użytkowych i nieużytków oraz dokonanych wewnątrz wsi pomiarów. Obszar miejscowości dzielony był na niwy, które otrzymywały nazwy zakorzenione zazwyczaj w miejscowej tradycji. W obrębie tych niw rejestrowano wyodrębnione obiekty topograficzne, w tym poszczególne posesje, działki i zagony, opatrując je „numerem miejscowego porządku”, określeniem wymiarów tych działek (długość, szerokość) oraz ich areалу, a także szacunkową wielkością uzyskiwanego z tych działek przychodu. Przy pomiarze każdej parceli i dokonywaniu wpisu do księgi pomiarowej wymieniano nazwisko posiadacza gruntowego i jego numer domu (numerację domów chyba dopiero wówczas zaprowadzono). Wszystkie grunty dzielono przy tym na trzy kategorie: role, łąki i lasy; użytki o innym charakterze (ogrody, pastwiska, zarośla) zaliczano do jednej z tych

⁸ Zob. Opisanie graniczne wsi Łosiniec zwanej do państwa Ordynacji Zamojskiej należącej, APL, AOZ, sygn. 1120, k. 1-96v. Fragment opublikował H. Gmiterek, *Z galicyjskich początków na południowo-wschodnim pograniczu Ordynacji Zamojskiej*, „Studia Archiwalne” 2022, R. IX, s. 210-224.

⁹ Na tzw. mapie Miega z 1783 r. las ten oznaczony jest nazwą Paar, zob. *Galicja na józeffińskiej mapie topograficznej 1779-1783*, t. 9, cz. B, wyd. A. Janeczka, Warszawa 2017, sekcja 206.

grup. Wysokość dochodu z pól obliczano na podstawie ilości zebranego zboża, biorąc pod uwagę tylko cztery jego gatunki: żyto, pszenicę, jęczmień i owies. Dochody z łąk szacowano na podstawie zebranego siana, dzieląc je jeszcze na słodkie, kwaśne i potraw. Sporządzone w trakcie tych czynności i podpisane przez członków komisji operaty odsyłano do cyrkułu, przy czym jedną z kopii księgi pomiarowej należało także złożyć u wójta bądź u plebana, gdzie każdy z posiadaczy gruntowych miał do niej dostęp i mógł sprawdzić poprawność zapisanych w niej danych, kontrolując zarazem prawdziwość zapisów odnoszących się do innych użytkowników ziemi.

W protokole pomiarowym Łosińca znalazło się 1395 obiektów „miejscowego porządku”¹⁰. Numeracja uwzględniała nie tylko posesje i zagony gruntu wykorzystywane gospodarczo, ale również nieużytki, które nie były mierzone (rowy, błota, niewykorzystywane na pastwiska chaszczce, drogi). Bez tych nieużytków ogólna powierzchnia należących do wsi gruntów wynosiła 5951 mórg i 478 sążni kwadratowych¹¹, co – przekładając na dzisiejsze miary – oznaczało około 3424 ha. Pola uprawne zajmowały 2856 mórg 1214 sążni (1644 ha), lasy 2267 mórg 546 sążni (1305 ha), wreszcie łąki 234 mórg 317^{1/2} sążni (134,5 ha). Łąki zajmowały zaledwie 3,9% powierzchni, ale właściwych łąk było w istocie jeszcze mniej, bowiem w zestawieniu do tej kategorii zaliczano także ogrody i pastwiska. Cały areal podzielony był na trzy niwy: I. Na Niedźwiedziu, II. Plac miejscowy i III. Łysa. Podział poszczególnych niw na kategorie pod względem gospodarczego wykorzystywania przedstawiał się następująco:

Niwa	Role		Łąki		Lasy		Razem	
	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie
I. Na Niedźwiedziu	787	837 ^{2/3}	61	1476	2267	1039	3117	152 ^{2/3}
II. Plac miejscowy	58	1428 ^{1/3}	101	632 ^{1/2}			159	460 ^{2/3}
III. Łysa	2010	548	76	1409	592	1107 ^{1/2}	2679	1464 ^{1/2}
Razem	2856	1214	240	317 ^{1/2}	2860	546 ^{1/2}	5957	478

Źródło: APP, AOZ, sygn. 792, s. 139–140.

W obrębie każdej z niw podczas pomiarów wyróżniono dodatkowo dziewięć mniejszych obszarów z odrębnymi oznaczeniami. Były to grunty o nazwach: Pod Parem, Na Olszynach, Na Smereczynie, Na Cembrach, Na Dołach, Na Krągłym, Na Krynicach, Na Potokach i Na Trybach pod Pasiekami.

¹⁰ Wszystkie wyliczenia i uwagi – jeśli nie zaznaczam inaczej – opieram na rękopisie APL, AOZ, sygn. 792.

¹¹ APL, AOZ, sygn. 792, k. 139–140. Morga = 1600 sążni kwadratowych (0,5755 ha); sążeń kw. = 36 stóp kwadratowych. Występujący w źródle zapis: 1220^{12/}oznacza 1220 sążni i 12 stóp kw.

Przed przystąpieniem do pomiarów przyjęte zostały tzw. prawidła fasonowania, w których szczegółowo charakteryzowano rodzaje i wydajność gleby, sposoby uprawy gruntów i zasady szacowania zbiorów w poszczególnych niwach¹². Stwierdzono w nich, że we wszystkich niwach występuje podobny gatunek gruntu – „piasek z płową ziemią opoczystą zmieszany”. Położenie graniczącej od wschodu z Mazilami, od zachodu z polami Wólki Łosinieckiej niwy Na Niedźwiedziu określone zostało jako „górzyste, pochyle”, a cała niwa uznana za nieurodzajną. Piaszczysta była też niwa Plac miejscowy, z piaskiem „miejszem gęstym, zimnym, opoczystym, miejscem rzadko gorącym”. Sięgająca od wschodu pól miejskich tomaszowskich niwa Łysa miała położenie „górzyste, spadziste”, charakteryzująca ją piaszczysta i opoczysta, pozbawiona żyzności gleba również nie dawała szans na obfitsze zbiory. Większość pól nie mogła przy tym liczyć na nawożenie. Obornikiem użyźniane były tylko pola położone na niwie Plac miejscowy, te bardziej oddalone od zabudowań nie miały na to szans nie tylko z powodu odległości, ale również z braku nawozu. Ze względu na niesprzyjające hodowli warunki, brak rozleglejszych i wydajniejszych łąk oraz pastwisk była trzymano niewiele. Łąki dawały przeważnie siano kwaśne, bez potrawiu, bowiem „poddani zaraz na wiosnę do św. Jana na nich bydło pasą, potem przestają i po żniwach koszą”. W rezultacie „wystarczającej paszy dla bydła nie mają, a stąd nawóz wystarczyć nie może”¹³.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców Łosińca była uprawa ziemi, ale niekorzystne położenie pól ornych, niska klasa gleby, niedostatek ziemi i jej rozdrobnienie sprawiały, że prowadzenie gospodarki rolnej nie należało do łatwych. Podstawowym sposobem uprawy roli była trójpolówka lub wielopolówka. Drugą formę umożliwiało znaczne rozdrobnienie gospodarstw, co ułatwiało pozostawianie każdego roku innego pola bez uprawy i w ten sposób jego regenerację. Najczęściej wszakże jednego roku pole zasiewano żytem, owsem bądź jęczmieniem, drugiego hreczką, a trzeciego ugorowano. Przy fasonowaniu dla potrzeb naliczania przyszłego podatku zgodnie przyjęto, że na 1 morgę roli wysiewano korzec żyta, 40 garnców owsa bądź 24 garnce hreczki. Uzyskiwane zbiory w niewielkim tylko stopniu przekraczały te wielkości. W czerwcu 1786 r. wójt Szymon Maciejko wraz z przysiężnymi zeznali pod przysięgą, „iż w polach naszych z wysianego korca jednego żyta na rok najlepszy zbieramy pożytku korcy 2, na średni korzec 1 ćwierci 3, a na najpodlejszy korzec 1 i ćwierć, a czasem i nasienie nie wróci się. Z wysiewu zaś korca owsa bierzemy na polecie najlepsze owsa korcy 2 i pół, na średnie korcy 2, a na najpodlejsze korzec 1 i pół,

¹² APL, AOZ, sygn. 1048. Charakterystyka niw zob. również sygn. 792, k. 5, 35, 63.

¹³ APL, AOZ, sygn. 1048, k. 7.

a czasem nasienie nie wróci się". Jedno wysiane ziarno hreczki miało średnio przynosić plon w postaci 3 i pół ziarna¹⁴.

Z zapisów w protokole pomiarowym w rubryce *Imię gruntowego posiadacza i gruntu, nr domu* wynika, że w Łosińcu odnotowanych zostało w sumie 104 ponumerowanych osiadłości. Przy ośmiu numerach brak jednak jakichkolwiek informacji o wielkości gruntu i użytkownikach, przy kolejnych 10 znajdujemy co prawda informacje o użytkownikach, ale bez chałupy. Oznaczałoby to, iż we wszystkich tych przypadkach za osiadłości uznane zostały niezabudowane w chwili pomiarów parcele, najczęściej podzielone na kilka działek i użytkowane przez sąsiadów bądź nawet ludzi z innych wsi. Jeśli tak było, to parceli zabudowanych było 86. Konfrontując wszakże zapisy sporządzone przy pomiarach z późniejszym o dwa lata *konskrypcyjnym opisaniem domów*, wykazem zabudowań służącym do ustalenia wysokości podatku od domów¹⁵, zauważamy sporo różnic. Pod numerem 1 zarówno w protokole pomiarowym, jak i w opisanu znajdujemy co prawda Jana (Iwana) Mandziuka, który gospodarując na około 18 morgach, „z roli żyje”, ale parcela ta – jak wynika z pomiarów wsi – to przede wszystkim grunta należące do dworu w Hucisku¹⁶ (63 morgi pola, ponad 6 mórg marnego pastwiska i prawie 6 mórg łąk), do „parocha z Mazil” (ponad 16 mórg roli i prawie 2 morgi łąk), przeszło 5-morgowe pola dzierżawili tam także przybysze z sąsiednich wsi – Dańko Fajfer z Kunek i Michał Zarzyczny. W aktach pomiarowych pod numerem 47 zapisano jedynie 770 sążni², na których miał gospodarować Oleszko Małka z Kunek, podczas gdy w opisanu domów widnieje tam Łuka Leboda, w pierwszym akcie gospodarujący na 13 morgach pod numerem 48. Według opisanu wszakże numer 48 przynależał karczmie, będącej własnością ordynata Andrzeja Zamoyskiego. Był to budynek drewniany, mieszczący pod jednym dachem „izbę szynkową z komórką”. „Pańskim trunkiem” szynkował tam Stanisław Malarz¹⁷. Protokół pomiarowy sytuował karczmę inaczej, przy gościńcu Tomaszowskim pod numerem 76. Towarzyszyło jej prawie 19-morgowe „pole arendarskie”. Arenda owa należała przy tym do folwarku w Wieprzowym Jeziorze, bowiem w samym Łosińcu folwarku ordynackiego nie było¹⁸. Sąsiadem karczmy, według tego źródła, miał być Oleszko Borsuk (nr 75; o chałupie nie ma przy nim wzmianki).

¹⁴ *Ibidem*, k. 9, 13; APL, AOZ, sygn. 791, k. 1.

¹⁵ APL, AOZ, sygn. 14, k. 1–28 (tu data opisanu: 30 IV 1789); sygn. 1265, k. 1–10. „Opisanie domów” sporządzano na podstawie patentu cesarza Józefa II z 1 IX 1788, *Continuatio edictorum et mandatorum...*, Lwów 1788, s. 154–173.

¹⁶ Hucisko – wieś i folwark w dobrach krasnobrodzkich, *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. 3, Warszawa 1882, s. 201.

¹⁷ APL, AOZ, sygn. 14, k. 48.

¹⁸ APL, AOZ, sygn. 1048, k. 7.

Tymczasem w opisanu tenże Oleszko z uwagą, iż „służy we dworze”, figuruje pod numerem 73, w sąsiedztwie Matwieja i Iwana Reckich. Iwan Recki, podobnie jak spokrewniony z nim zapewne Oleszko Recki, zostali co prawda z chałupami i zagonami odnotowani przy pomiarach, ale nie podano przy nich żadnego numeru domu. Zgodnie natomiast w obydwu aktach pod numerem 15 odnotowana została „plebania ruska” i cerkiew, do której należało przeszło 71 morgów pola, spory ogród, łąka i pastwisko. Plebanem *ritus Graeci* był ks. Jan Grabowiecki¹⁹. W sumie wykaz z 1789 r. zawierał 92 osiadłości, z których pięć świeciło pustką po spaleniu się bądź zawaleniu się chałupy. Przykładowo pod numerem 8, pod którym w 1787 r. mieszkał Jacko Kuryło, dwa lata później stwierdzono, iż „chałupa zgorzała, na gruncie właściciela nie masz”²⁰.

Osiadłość nr 41 z kolei w 1789 r. określona została jako pusta po Wojtku Bieli, „chałupa zdezelowana bez gruntu”, podczas gdy dwa lata wcześniej znajdowała się na niej chałupa Sobka Malca Starego i jego syna Sobka „Małego”²¹. Odliczając owe pustki oraz zabudowania cerkiewno-plebańskie i karcznię, a także służącego we dworze Oleszko Borsuka, można zatem w Łosińcu w świetle opisanie domów mówić o 84 gospodarzach.

Struktura gospodarstw chłopskich, jak w wielu innych wsiach, również w Łosińcu charakteryzowała się daleko idącym zróżnicowaniem. Biorąc pod uwagę areal użytkowanej ziemi, można wyróżnić gospodarstwa kmiecie dysponujące ponad 30 morgami ziemi, półrolnicze – od 19 do 29 mórg, zagrodnicze – od 3 do 11 mórg, oraz chałupnicze – o powierzchni mniejszej niż 3 morgi. W jednym przypadku (Kość Dmitroca, nr 51) przy właścicielu chałupy nie odnotowano żadnego arealu gruntu, nawet przydomowego ogrodu. Dominowały gospodarstwa zagrodnicze i chałupnicze, które stanowiły około 2/3 wszystkich osiadłości. Gospodarstw kmiecych było kilkanaście, ale w niektórych przypadkach (np. Kazimierza i Józefa Malców, nr 46) ulegały już one rodzinnym podziałom. Oprócz tego w granicach wsi znajdowały się także grunty będące w czynszowym użytkowaniu chłopów z okolicznych miejscowości. Były to z reguły zagony niewielkie, co najwyżej kilkumorgowe. Według inwentarza Łosińca z 1789 r. było ich w sumie 41: 17 z Maził, 14 z Kunek, 8 z Wólki Łosinieckiej, 1 z Pasiek i 1 z Tomaszowa (Fedko Dmitroca)²².

Użytkowanie ziemi wiązało się z ciężącymi na chłopach zobowiązaniami wobec dominialnej zwierzchności. W Łosińcu miały one miesza-

¹⁹ APL, AOZ, sygn. 1265, k. 1–2. O cerkwi w Łosińcu zob. J. Frykowski, *Dzieje parafii unickiej pod wezwaniem św. Michała w Łosińcu do 1875 roku*, „Historia i Świat” 2015, nr 4, s. 237–265.

²⁰ APL, AOZ, sygn. 1265, k. 1–2.

²¹ *Ibidem*, s. 5–6; APL, AOZ, sygn. 972, k. 63.

²² APL, AOZ, sygn. 140, k. 38–41 (tu imienny wykaz użytkowników z innych miejscowości).

ny charakter, oparty na systemie pańszczyzniano-czynszowym. Każdy gospodarz od jednego półciwarka roli obciążony był rocznie 26 dniami pańszczyzny, w zależności od swej zamożności sprzężanej lub pieszej, przy czym nie można było od niego żądać więcej niż jednego dnia w tygodniu. Z reszty pola opłacał na rzecz Ordynacji czynsz pieniężny oraz daniny w naturze; z półciwarka połowę kury i 6 motków przędzy, przeliczane na 36 krajcarów. Inne, wcześniej występujące obciążenia zostały na mocy patentów cesarskich skasowane²³, pozostał tylko – „gdy tego potrzeba wyciąga” – obowiązek reparacji grobel, mostów, dróg, młynów w formie tzw. szarwarków²⁴. Chłopi nie byli też zobowiązani do dziesięciny ani na rzecz kościoła parafialnego w Tomaszowie, ani na rzecz miejscowego parocha greckounickiego. Na mocy porozumienia Ordynacji z proboszczem tomaszowskim zamiast dziesięciny „państwo zamojskie” płaciło księdzu rocznie 41 złr 45 kr, odbierając sobie tę kwotę od poddanych według wielkości pola. Na mocy dobrowolnego pozwolenia każdy posiadacz gruntu płacił też 5 kr proboszczowi łosinieckiej parafii unickiej „na utrzymanie bakałarza, czyli kantora”²⁵.

Specyficzną grupę w łosinieckiej społeczności stanowili „kniazie, czyli sołtysi”. Zdaniem Andrzeja Janeczka, autora monografii o osadnictwie w dawnym województwie bełskim, ich obecność może wskazywać, iż Łosiniec osadzony był na tzw. prawie wołoskim²⁶. Było ich w sumie 14 i zamieszkiwali w zwartej zabudowie osiadłości od numeru 17 do 30²⁷. Na mocy „prawa starego niedoczytanego”, potwierdzonego w 1728 r. przez ordynata Michała Zamoyskiego, ich gospodarstwa miały areał 1-łanowy, wyróżniało ich też zwolnienie od płacenia tzw. stronki – 5 kr od hodowanej owcy. Z posiadanego ładu zobowiązani byli do wykonywania orki, radlenia, „zażynu i obżynu” na polach dworskich, natomiast z reszty użytkowanego pola płacili tylko czynsz²⁸.

W inwentarzu z 1789 r. wymieniono także we wspólnocie wiejskiej czterech młynarzy (Stec Дмитроца, Fedko Дмитроца, Józef Дмитроца i Stefan Дмитроца, domy 52–55), dwu chałupników z gruntem oraz dwu bez gruntu (odrabiali tylko 12 dni pańszczyzny pieszej). We wsi na gruncie „pańskim” żyło też czterech kozaków zobowiązanych do usług w zamojskim zamku i niepociąganych do żadnych innych powinności²⁹. W sumie szacunkowy

²³ Lista tych skasowanych powinności zob. APL, AOZ, sygn. 1202, k. 53–54.

²⁴ APL, AOZ, sygn. 140, k. 2–3.

²⁵ *Ibidem*, k. 5–6.

²⁶ A. Janeczka, *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, Warszawa 1993, s. 162.

²⁷ APL, AOZ, sygn. 140, k. 34–36 (tu ich imienny wykaz); sygn. 1202, k. 48–49.

²⁸ APL, AOZ, sygn. 140, k. 8–9.

²⁹ *Ibidem*, k. 6–7, 10.

dochód z Łosińca wyliczony w 1789 r. wynosił 888 złr 26^{26/60} kr. Jego struktura przedstawiała się następująco:

Źródło dochodu	Zł reńskich/krajcarów
Od półcwiertników	522/28 ^{19/60}
Od młynarzy	103/6 ^{56/60}
Od chałupników	4/0
Od kniaziów	138/58 ^{30/60}
Od poddanych z różnych wsi	115/52 ^{41/60}
Suma	888/26 ^{26/60}

Źródło: APL, AOZ, sygn. 140, k. 25–26.

Do wiejskiej elity majątkowej zaliczyć można 10 gospodarzy, których roczny przychód przekraczał 100 złr. Potentatem był tu Semko Dubas z przychodem 157 złr 49 kr, niewiele ustępował mu Szymko Maciejko (148 złr 18 kr). Pozostali mieścili się w granicach 101–120 złr³⁰. Z tej najzamożniejszej grupy rekrutowali się przeważnie mieszkańcy zasiadający w samorządzie gromady. W latach 1786–1789 na funkcji wójta łosinieckiego wymieniani byli Szymon Maciejko, Iwan Mikuła (Miszczyzyn – 110 złr 53 kr przychodu) oraz Wasyl Pilipiec (101 złr 54 kr przychodu). Zamożność nie ograniczała wszakże dostępu do samorządu mieszkańcom nieco uboższym, skoro konskrypcję domów w kwietniu 1789 r. jako wójt podpisał Szymko Jakubiec, którego przychód wynosił tylko 43 złr 43 kr.

Według opisu do mapy Miega przez wieś przepływał strumień, „wszędzie bardzo zabagniony i tylko koło karczmy można przejechać przezeń ciężkim wozem”. Jego woda, a także ta z bijących we wsi źródeł „jest bez wyjątku dobra dla ludzi i bydła”. Strumień sprawiał, że wiejskie łąki „są zabagnione i nigdy nie wysychają do końca”. Przebiegający przez wieś trakt do Tomaszowa, a także drogi do Szarowoli i Narola były przeważnie piaszczyste i przejezdne raczej dla lekkich wozów i wozów chłopskich³¹. Zabudowa wsi koncentrowała się przy trakcie tomaszowskim, choć pojedyncze chałupy bądź ich niewielkie skupiska występowały również w pewnym oddaleniu. Stanowiące blisko połowę obrębu wsi lasy należały do Ordynacji, sama gromada „lasów żadnych nie miała wolnych”. Mieszkańcy mogli jednak w wyznaczone dni wybierać bezpłatnie z lasu suche drzewo na opał. Za pozwoleniem Ordynacji mogli również pozyskiwać za darmo drzewo na budowę. Ponieważ jednak władze austriackie wprowadzały podatek od lasów, czekał ich również obowiązek przykładania się do tego

³⁰ *Ibidem*, k. 32–34.

³¹ *Galicja na józefińskiej mapie...*, t. 9, cz. A, s. 5–6.

„leśnego” podatku³². Lasów ordynackich pilnowało 14 „leśnych”, osadzonych przeważnie na leśnych uroczyskach. Poza „pilnowaniem lasów od wszelkich szkód”, od użytkowanej roli, ogrodów czy łąk nie byli pociągani do żadnych innych powinności na rzecz dominium³³. Jedno z takich siedlisk z zaznaczonymi trzema chałupami, od nazwiska leśniczego Marcina Kozyry nazwane Kozyrilestie, umieszczone zostało na mapie Miega, przy drodze prowadzącej z Rybnicy do Starego Narola³⁴.

Znakomitym uzupełnieniem informacji o wsi są sporządzane w Galicji od 1777 r. dla celów wojskowych tzw. konskrypcyjne spisy ludności i koni. Najwcześniejszy z odnalezionych takich spisów dla Łosińca (wraz z Zawadkami) dotyczy roku 1800³⁵. Wykazano w nim wówczas 90 domów zamieszkałych przez 87 rodzin chrześcijańskich i jedną 4-osobową rodzinę żydowską (zapewne arendarza karczmy). W Łosińcu i sąsiednich Zawadkach mieszkało w sumie 475 osób – chrześcijan, 240 mężczyzn i 235 kobiet. W populacji męskiej dzieci do 12 roku życia było 96, w przedziale 13–17 lat mieściło się 16 młodzieńców. W 1800 r. przyszło na świat 19 noworodków – 12 płci męskiej i siedem żeńskiej. Zmarło dwóch mężczyzn i siedem kobiet (w tym jedna Żydówka). Dla ewentualnych potrzeb wojska gospodarze dysponowali 21 końmi oraz 53 wołami mogącymi służyć jako siła pociągowa.

Po I rozbiórce Łosiniec wraz z szeregiem innych roztoczańskich wsi znalazł się w granicach monarchii habsburskiej. Przeprowadzane w Galicji przez władze austriackie reformy stosunków wiejskich, relacji między dziedzicami a poddanymi, a zwłaszcza reformy podatkowo-urbarialne zmierzające do ustanowienia jednolitego podatku gruntowego wywołały obfitą dokumentację pozwalającą stwierdzić stan wsi, jej strukturę własnościową i społeczną, kulturę agrarną i uzyskiwane w jej rezultacie korzyści. Stan zachowania tej dokumentacji dla poszczególnych miejscowości wygląda bardzo różnie. Dla Łosińca zarówno akta Metryki józefińskiej, jak i nieco późniejszego konskrypcyjnego opisanie domów zachowały się dobrze, co pozwala na dość dokładne przedstawienie potencjału tej roztoczańskiej wsi u schyłku XVIII stulecia. Rejestruje on nie tylko stan wsi na początku czasów austriackich, ale z dużą dozą prawdopodobieństwa można go odnosić również do ostatnich lat przynależności wsi wraz z tą częścią Ordynacji Zamojskiej do szlacheckiej Rzeczypospolitej.

³² APL, AOZ, sygn. 140, k. 11.

³³ APL, AOZ, sygn. 1202, k. 51.

³⁴ *Galicja na józefińskiej mapie...*, t. 9, cz. B, Sekcja 206. Marcin Kozyra uposażony był 6 morgami 786 sążniami² roli oraz 3 morgami i 275 sążniami² ogrodów i łąk, APL, APZ, sygn. 1202, k. 51.

³⁵ Archiwum Narodowe w Krakowie, Teki Antoniego Schneidra, sygn. 1875, k. 217.

ANEKS I

Wykaz gospodarzy w Łosińcu i wielkość ich gospodarstw w świetle protokołu pomiarowego Metryki józefińskiej z kwietnia 1786 r.

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
Bez nru	Chałupa Oleszko Reckiego	rola	I: m 6 s 900; m 3 s 152; m 5 s 1220 ^{12/}
		ogród	I: s 513 ^{12/}
Bez nru	Chałupa Iwana Reckiego	rola	I: m 4 s 577 ^{18/} (w 2 cz.); m 1 s 100; m 5 s 666 ^{24/}
		ogród	I: s 1040
Bez nru	Misiek Żuk	rola	III: m 2 s 451 ^{18/} ; m 6 s 618
Bez nru	Misiek Rudnicki	rola	III: m 1 s 680
	Zarośl przy Wygonie	łąka	II: s 102369 = [m 64]
	Staw Pański		II: m 1 s 1476
	Pastwisko Podstawie niedostępne i nieużyte	łąka	niemierzone
	Pastwisko Gromadzkie		II: m 1 s 800; m 5 s 700
	Krynice, z których woda w staw wpływa	łąka	
	Wygon gromadzki		II: m 2 s 720
	Wygon chłopski		I: m 3 s 1200
	Pastwisko gromadzkie		II: m 2 s 812; m 3 s 90
	Lasek zwany Cembra		II: m 7 s 462
	Wygon Mazilański piaszczysty		II: m 2 s 950
	Pastwisko gromadzkie		III: s 400
	Borek sosnowy zwany Wołoszynów		III: m 38 s 382
	Wygon gromadzki		III: m 1 s 600
	Wygon piaszczysty		III: m 1 s 515
	Pastwisko gromadzkie		III: m 3
	Las sosnowy w przyglówku pól, począwszy od gościńca Tomaszowskiego aż do drogi Szarowolskiej na pastwisko		III: m 119 s 1476
	Pastwisko gromadzkie przy polach		III: m 4 s 600
	Las sosnowy od drogi Szarowolskiej przy polach aż do gościńca Tomaszowskiego ciągnący się, na pastwisko		III: m 87 s 1027

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
	Pastwisko gromady		III: s 266 ^{24/}
	Las sosnowy od gościńca Tomaszowskiego po końcu pól aż do granicy miejskiej tomaszowskiej, Bór Piekarski zwany		III: m 165 s 1020
	Łąka Wójtowska		III: m 1 s 1280
	Pastwisko gromadzkie		III: m 1 s 400
	Pastwisko wiejskie		III: s 900
1	Paroch z Maził	rola	I: m 4 s 1409 ^{30/} ; m 6 s 1300; m 4 s 453 ^{12/} ; II: m 1 s 633
		łąka	I: m 1 s 1400
	Jan (Iwan) Mandziuk	rola	II: s 1530; III: m 2 s 908 ^{12/} ; m 4 s 1239 (w 2 cz.); m 2 s 1000; m 2 s 310; m 6 s 320
		łąka	II: s 640
	Michał Zarzeczny	rola	III: m 5 s 165 ^{30/}
	Dańko Fajfer z Kunek	rola	III: m 5 s 1450
		łąka	III: m 1 s 508
	Pola dworskie	rola	III: m 52 s 634 ^{12/}
	Na Zaroślu niwa Trynitarąską zwana do dworu Huciska należy, piaszczysta	rola	III: m 10 s 928 ^{30/} (w 8 cz.)
	Obłog w tejże niwie nieużyty piaszczysty, od lat kilkadziesiąt dla swej nieżyźności wyrzucony za pastwisko	pastwisko	III: m 6 s 250
Łąka pod tąż niwą Trynitarąską do dworu Huciska należąca	łąka	III: m 5 s 1300 ^{18/} (w 5 cz.)	
2	Piotr Szpak z Maził	rola	I: m 14 s 1160
	Chałupa Daniła Wołoszyna	rola	II: s 1080; m 3 s 1017 (w 2 cz.); s 1320; m 4 s 710; m 5 s 1333 ^{12/} ; III: m 6 s 484 (w 3 cz.)
		ogród	I: s 677 ^{24/} ; II: s 320
		łąka	II: s 781; m 1 s 474; III: s 380
3	Piotr Byk	rola	II: s 1105; III: m 2 s 878 ^{24/} ; m 3 s 996; m 2 s 1350; m 2 s 624 ^{6/} ; m 2 s 1053 ^{12/} ; m 5 s 810 ^{24/}
		ogród	II: s 400
		łąka	II: s 920
	Łuka Smyja z Pasiek	rola	III: m 14 s 910; s 1301 ^{12/}
	Oleszko Król z Pasiek	rola	III: m 2 s 1548 ^{12/} ; m 1 s 1386 ^{24/} ; m 5 s 1343 ^{12/}

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
4	Matwiej Redek z Maził	rola	I: m 2 s 1180; m 7 s 793 (w 2 cz.); m 3 s 40; m 2 s 330
	Chałupa Fedka Dziweczki	rola	II: s 1170; III: m 2 s 942 ^{30/} ; m 3 s 260; m 2 s 790; m 5 s 960
		ogród	II: s 249
		łąka	II: s 940
	Hryc Szokała z Kunek	rola	III: m 7 s 1475 ^{30/} ; m 3 s 596 ^{24/} (w 2 cz.)
łąka		III: s 523 ^{12/}	
5	Chałupa Tymka Bałakuta	rola	II: s 1083 ^{12/} ; III: m 2 s 317 ^{18/} ; s 1303 ^{12/} ; s 969; m 4 s 1188; s 1303 ^{12/} /s 586 ^{24/} ; m 5 s 1086; m 3 s 904; m 2 s 790; s 786 ^{24/} ; m 2 s 376 ^{24/} ; m 5 s 306 ^{24/} ; m 1 s 653 ^{12/}
		ogród	II: s 430; 221 ^{12/}
		łąka	II: s 430; III: s 969; s 455
	Paweł Bałakut z Wólki	rola	III: s 1435; m 2 s 739 ^{6/}
6	Chałupa Michała Popika	rola	II: s 1184; III: m 2 s 708 ^{12/} ; m 2 s 1475; m 3 s 260; m 2 s 860; m 1 s 733 ^{12/} ; m 3 s 883 ^{12/}
		ogród	II: s 140
		łąka	II: s 693
	Fedko Nieć z Kunek	rola	III: m 1 s 1338 ^{12/} ; s 360; m 2 s 167
łąka		III: s 317 ^{12/}	
7	Chałupa Kuby Mazura	rola	III: m 2 s 638 ^{12/} ; m 2 s 1050; m 3 s 1250; m 2 s 900; m 5 s 85; s 1191 ^{24/}
		ogród	II: s 203 ^{12/} ; s 135
		łąka	II: s 573 ^{18/}
	Michał Zaborko	rola	II: s 525
		łąka	II: s 1200
	Dmiter Król z Kunek	rola	III: m 6 s 89 ^{16/}
		łąka	III: m 1 s 508
Olech Małka z Kunek	rola	III: m 2 s 647 ^{12/}	
8	Iwan Zaborko z Maził	rola	II: s 525
		łąka	I: m 1 s 800; II: s 1200
	Chałupa Jacka Kuryła	rola	II: s 980; s 1150; III: m 2 s 300; m 4 s 200; m 2 s 866 ^{24/} ; m 5 s 1368 ^{12/} ; s 1301 ^{24/}
		ogród	II: s 220 ^{18/} ; s 42
łąka	II: s 522 ^{18/}		

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
9	Chałupa Jędrzeja Koszela	rola	II: s 880; III: m 2 s 1046 ^{24/} ; m 4 s 1280; m 2 s 20; m 6 s 1066 ^{24/}
		ogród	II: s 576; s 120; m 1 s 815
		łąka	II: s 675
	Iwan Bałakut z Kunek	rola	III: m 6 s 891 ^{6/}
10	Michał (Miśko) Zaborka z Maził	rola	I: m 3 s 531 ^{2/} ; m 4 s 640 ^{30/}
		łąka	I: m 1 s 620
	Chałupa Szymka Maciejka	rola	II: m 1 s 322 ^{12/} (w 2 cz.); m 1 s 960; III: m 4 s 585 ^{30/} ; m 1 s 420; m 3 s 1248; m 7 s 770; m 10 s 93 ^{12/} ; m 2 s 1175; m 5 s 1196 ^{24/} (w 2 cz.); m 5 s 1022 ^{24/} ; m 1 s 951 ^{18/} ; m 8 s 1593 ^{12/}
		ogród	II: s 1116; s 180
		łąka	II: s 1350; III: s 1520; m 1 s 1284 ^{6/} (w 2 cz.)
11	Chałupa Iwana Wańczosa	rola	II: s 1120; III: m 2 s 1305; m 4 s 150; m 5 s 1368 ^{12/} ; m 2 s 708 ^{12/} ; s 600
		ogród	II: s 242 ^{24/} ; s 88
		łąka	II: s 242 ^{24/}
	Hrys Gnatyna	rola	III: m 4 s 655
12	Chałupa Iwana Tracza	rola	II: s 1170; s 566 ^{24/} ; III: m 1 s 608 ^{12/} ; m 1 s 696 ^{24/} ; m 1 s 1138 ^{12/} ; m 1 s 1508; m 3 s 106 ^{24/} ; m 4 s 714 ^{24/} ; m 2 s 1553 ^{12/} ; m 1 s 325 ^{12/} ; m 2 s 533 ^{12/} ; m 3 s 1140; s 750
		ogród	II: s 121 ^{12/} ; s 234; s 40
		łąka	II: s 121 ^{12/} ; s 234; s 297 ^{18/} (czynszowa)
13	Chałupa Semka Tracza	rola	II: s 990; s 1050; s 972; III: m 1 s 400; m 1 s 488; m 3 s 984 ^{12/} ; m 3 s 1386 ^{24/} ; m 4 s 450 ^{24/} ; m 2 s 1476 ^{24/} ; m 1 s 500; m 1 s 1035; m 6 s 1043 ^{12/} ; s 1560
		ogród	II: s 675; s 242 ^{24/} ; s 54
		łąka	II: s 550; s 242 ^{24/} ; s 972
14	Wasył Petryna	rola	I: m 2 s 1046 ^{24/} ; III: m 2 s 1390; m 5 s 96
	Chałupa Tomka Diaka	rola	II: s 1190; III: m 2 s 1476 ^{24/} ; m 1 s 1493 ^{12/} ; m 2 s 1383 ^{12/}
		ogród	II: s 20

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
15	Plebania ruska Cerkiew	rola	I: m 37 s 665; II: m 1 s 960; III: m 5 s 1123 ^{12/} ; m 4 s 754 ^{6/} (erekcjalna); m 7 s 933 ^{12/} ; m 4 s 1135; m 2 s 1226 ^{24/} ; m 5 s 925; m 1 s 1040
		ogród	II: s 407 ^{25/} ; s 262 ^{18/} ; s 268
		łąka	II: s. 880; s 66 ^{3/} ; m 1 s 1010; s 570
		pastwisko	II: m 1 s 300
	Jędrzej Pikuta z Maził	rola	III: m 6 s 260
16	Chałupa Tomka Jakubca	rola	II: m 1 s 393 ^{12/} ; III: m 1 s 560; m 4 s 620; s 700; m 7 s 884 ^{12/} ; m 18 s 600; m 5 s 1276 ^{24/} ; m 3 s 1100 (w 2 cz.)
		ogród	II: s 415
		łąka	II: s 570; III: m 2 s 315
17	Chałupa Szymka Jakubca	rola	III: m 2 s 1200; s 1586 ^{24/} ; m 2 s 1386 ^{24/}
		ogród	II: s 558 (w 2 cz.); III: m 1 s 812; m 1 s 600; m 1 s 29 ^{12/} ; m 3 s 186 ^{24/} ; m 3 s 941 ^{24/}
		łąka	I: s 407
18	Chałupa Józefa Jakubca	rola	II: s 760; III: m 4 s 490; m 2 s 1333 ^{12/} ; m 2 s 1386 ^{24/} ; m 2 s 130; m 1 s 600; m 3 s 391 ^{24/} ; m 3 s 186 ^{24/}
		ogród	II: s 558 (w 2 cz.)
		łąka	I: s 407
19	Chałupa Oleszka Niedbały	rola	II: s 285; III: m 1 s 812; m 5 s 990; s 1586 ^{24/} ; m 3 s 106 ^{24/} ; m 1 s 400; m 2 s 325; m 2 s 1493 ^{12/} ; m 6 s 118 ^{12/}
		ogród	II: s 280
		łąka	I: s 407
	Jędrzej Kot z Kunek	rola	III: m 6 s 89 ^{16/} ; s 1586 ^{24/}
20	Chałupa Semka Niedbały	rola	II: s 285; III: m 1 s 812; m 2 s 410; m 3 s 106 ^{24/} ; s 1520; m 2 s 1493 ^{12/} ; m 3 s 226 ^{24/}
		ogród	II: s 364 (w 2 cz.)
		łąka	I: s 407
21	Chałupa Iwana Mikuły (Iwan Jędruchów)	rola	II: s 200; III: m 6 s 160; III: m 1 s 200; s 480; s 900; m 1 s 947 ^{6/} ; m 1 s 152; m 4 s 213 ^{12/} ; s 440; m 1 s 600; m 3 s 1220
		ogród	II: s 552 (w 2 cz.)
		łąka	I: s 1200; III: s 855
	Iwan Gudź z Kunek	pastwisko	III: m 1 s 800
		rola	III: m 3 s 1500

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
22	Chałupa Stefana Mikuły	rola	II: s 200; III: m 1 s 947 ^{6/} ; m 1 s 152; m 4 s 213 ^{12/} ; m 1 s 616 ^{24/} ; m 1 s 893 ^{12/} ; s 906 ^{24/} ; s 1546 ^{24/} ; s 606; m 3 s 1020 (w 2 cz.); m 1 s 600; m 3 s 1220
		ogród	II: s 300
23	Chałupa Fedka Smyja	rola	II: s 200; III: s 1250; m 1 s 771 ^{18/} ; m 1 s 43 ^{12/} ; m 1 s 1280; m 1 s 333 ^{12/} ; m 1 s 400; m 3 s 503 ^{12/}
		ogród	II: s 300
		łąka	I: s 407
	Paweł Gmitroca	rola	III: m 3 s 426 ^{24/} ; m 1 s 750
	Iwan Dańko	rola	I: m 3 s 1096
Hryc Gudź z Kunek	rola	III: m 2 s 1168 ^{24/} (w 2 cz.)	
24	Chałupa Iwana Czarnego	rola	II: s 250; III: m 1 s 623; s 860; s 1350; m 2 s 1455; m 2 s 1505 ^{6/} ; m 1; m 1 s 194; m 1 s 771 ^{18/} ; m 1 s 43 ^{12/} ; m 1 s 1280; m 8 s 213; s 1546 ^{24/} ; s 540; m 4 s 938 ^{24/} ; m 1 s 333 ^{12/} ; m 3 s 503 ^{12/}
		ogród	II: s 240; III: s 840
		łąka	I: s 407
25	Chałupa Oleszka Kowety	rola	I: m 9 s 200; III: s 270; m 1 s 923; m 1 s 380; m 3 s 660; m 7 s 1200; m 1 s 400; m 3 s 595; m 2 s 831 ^{24/}
		ogród	II: s 600
		łąka	II: s 740; III: s 810
		pastwisko	III: m 1 s 148
26	Chałupa Semko Kowety	rola	I: m 4 s 1040; III: m 1 s 923; m 1 s 380; m 3 s 660; m 1 s 400; m 3 s 595; m 2 s 439 ^{6/}
		ogród	II: s 600
		łąka	III: s 810
27	Stefan Barakas z Maził	rola	I: m 3 s 304; III: m 8 s 131 ^{18/}
		łąka	I: s 612
	Chałupa Iwana Miszczynego (Iwana Mikuły)	rola	III: m 6 s 1204; m 1 s 48 ^{12/} ; m 4 s 400; s 466 ^{24/} ; s 400; m 1 s 923; m 1 s 260; m 2 s 898; m 8 s 213; s 600; m 4 s 253 ^{12/} ; m 1 s 433 ^{12/} ; m 2 s 1365; m 1 s 466 ^{24/} ; m 3 s 520
		ogród	II: s 480
		łąka	III: s 713
		pasieka	III: s 825

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
28	Chałupa Wasyla Mikuły (Wasyla Miszczynego)	rola	III: m 6 s 1204; m 2; s 500; m 1 s 260; m 1 s 1120; m 1 s 313 ^{12/} ; m 7 s 815 (w 2 cz.); m 1 s 466 ^{24/} ; m 3 s 520
		ogród	II: s 480
		łąka	III: s 713
		pastwisko	III: s 875
29	Onuch (Onuszko) Mróz z Maził	rola	I: m 11 s 82 ^{24/} (w 4 cz.)
		łąka	I: s 1413 ^{12/}
	Chałupa Iwana Motyki	rola	III: m 1 s 200; m 1 s 140; m 3 s 1580; m 1 s 426 ^{24/} ; m 1 s 932 ^{24/} ; s 758 ^{12/} ; m 1 s 1140; m 1 s 600; m 4 s 910
		ogród	II: s 850
		łąka	III: s 713
		sadek	III: s 140
30	Chałupa Michała Motyki	rola	III: s 528; m 2 s 980; m 5 s 1285 ^{30/} (w 2 cz.); m 1 s 125 ^{18/} ; m 2 s 933 ^{12/} ; s 1400; m 1 s 758; s 1080; m 2; m 1 s 600; m 3 s 1008 ^{12/} ; m 5 s 740; s 1587
		ogród	II: s 680
		pastwisko	III: m 2 s 1040
		sadek	III: s 140; s 428 ^{12/} (w 2 cz.)
		pasieka	III: s 166 ^{24/}
31	Chałupa Jędrzeja Czyża	rola	II: s 1386; III: m 2 s 427; s 450; m 1 s 1100; m 6 s 780; s 1340; m 1 s 1303 ^{12/} ; m 7 s 1200; m 4 s 906 ^{24/} (w 3 cz.); m 4 s 647; m 5 s 1046 ^{24/} ; m 1 s 1266 ^{24/} ; m 1 s 1300; m 4 s 700; m 4 s 1300
		ogród	II: s 1493 ^{12/}
		łąka	II: s 468
32	Chałupa Wasyla Pilipca	rola	II: m 1 s 1123 ^{12/} ; s 840; m 4 s 440; III: m 1 s 930; m 5 s 1065; m 1 s 900; s 1540; m 7 s 1406 ^{24/} ; m 4 s 1173 ^{12/} ; m 11 s 1008 ^{12/} ; s 1575
		ogród	II: s 1372
		łąka	II: s 640; s 990; III: s 519 ^{12/}
33	Chałupa Oleszka Tychosza	rola	I: m 2 s 1498; II: s 575; s 533 ^{12/} ; III: m 1 s 270; m 2 s 55; m 4 s 868 ^{12/} ; m 1 s 740; s 1133 ^{12/} ; m 6 s 751 ^{24/} ; m 3 s 391 ^{24/} ; m 9 s 335 (w 2 cz.)
		ogród	II: s 1451 ^{24/}
		łąka	I: m 1 s 280; II: s 575; s 301

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
34	Chałupa Rubaszycy wdowy	rola	II: m 1 s 20; III: m 1 s 955; m 2 s 220; m 5 s 880; m 1 s 243 ^{12/} ; m 4 s 283 ^{12/} ; m 1 s 865; m 2 s 376 ^{24/} ; m 6 s 474; m 4 s 423 ^{12/}
		ogród	II: s 1320
		łąka	II: s 540
35	Marek Petryna	rola	I: m 2 s 720
	Chałupa Iwana Staszyny	rola	II: s 1516 ^{24/} ; s 1368; III: m 4 s 1230; m 2 s 1305; m 5 s 516 ^{24/} ; m 1 s 920; m 8 s 850; m 3 s 855; m 2 s 183 ^{12/} ; s 300; m 3 s 510
		ogród	II: s 1260
łąka	II: s 826 ^{12/} ; s 947 ^{12/} ; III: s 400; s 154		
36	Pańko Petryna	rola	I: m 4 s 1276 ^{24/}
	Chałupa Semka Dubasa	rola	II: m 1 s 1440 ^{6/} ; s 616 ^{24/} ; s 863 ^{12/} ; s 1350; s 880; III: m 1 s 200; m 7 s 910; m 4 s 800; m 3 s 1400 ^{24/} ; m 12 s 1260; m 5 s 700; m 1 s 1505; m 5 s 1540; m 2 s 1517 ^{18/} ; s 720; m 6 s 390; m 2 s 45; m 3 s 226 ^{24/} ; m 7 s 1406 ^{24/}
		ogród	II: s 1127
łąka	II: s 522; m 1 s 285; s 1350; s 880; III: s 720		
37	Chałupa Michała Szlachty	rola	II: s 413 ^{20/} ; m 1 s 1440 ^{6/} ; s 837; III: m 1 s 485 ^{12/} ; m 1 s 400; m 1 s 40; s 1500; m 1 s 695; m 4 s 615; m 1 s 583 ^{12/} ; m 8 s 1283 ^{12/} ; m 5 s 610; m 2 s 540; m 1 s 1550; s 1330
		ogród	II: s 681 ^{12/}
		łąka	II: s 1400; III: s 945
38	Chałupa Romana Szlachty	rola	II: s 840; s 609; III: s 1224; m 1 s 233 ^{12/} ; s 533 ^{12/} ; m 2 s 1265; m 4 s 1556 ^{24/} (w 2 cz.); m 6 s 1016 ^{24/} ; m 3 s 600; m 2 s 160; m 2 s 375; m 1 s 1100; s 342
		ogród	II: s 649 ^{6/}
		łąka	II: s 597 ^{12/} ; III: s 846; s 575
39	Chałupa Petra Mikuły	rola	III: m 4 s 1474; m 1 s 623; s 1500; s 144; s 533; m 4 s 1545; m 2 s 1592 ^{18/} ; s 860; m 1 s 56 ^{24/} ; m 1 s 520; m 6 s 725; m 8 s 500; s 720; m 1 s 400; s 304; m 2 s 1156; m 11 s 491 ^{24/} ; s 1546 ^{24/} ; m 5 s 30; m 5 s 360; s 1500
		ogród	III: s 840
		łąka	III: s 1400; s 1200
Iwan Grabczak	rola	III: m 8 s 481	

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
		rola	
40	Tymko Pikuła z Maził	rola	I: m 2 s 333 ^{12/} ; s 1077 ^{24/}
	Chałupa Fedka Mikuły (Kozaka)	rola	II: m 1 s 1303 ^{8/} ; III: m 1 s 623; s 997 ^{12/} ; m 4 s 1545; m 3 s 1072 ^{18/} ; s 516; s 1200; m 1 s 1375; m 2 s 63 ^{24/} ; m 1 s 100; s 848; m 6 s 1040; s 970; m 6 s 970; m 5 s 213 ^{24/} ; m 6 s 650
		ogród	III: s 840
		łąka	II: s 1276
		pastwisko	III: m 1 s 500
41	Chałupa Sobka Malca Starego Sobek Malec Mały	rola	III: s 440; s 758 ^{12/} ; s 832; m 1 s 500; m 2 s 1061 ^{12/} ; m 2 s 685 ^{12/} ; s 565 ^{28/} ; m 4 s 133 ^{12/} ; m 5 s 1240
		ogród	III: s 455; s 390
		sadek	III: s 210
42	Iwan Redek	rola	I: m 5 s 1563 ^{12/} ; m 1 s 1420
	Hryć Małka z Kunek	rola	III: s 975
43	Hryć Szabat	rola	I: m 4 s 889 ^{12/}
	Chałupa Stefana Kijka	rola	III: s 362 ^{24/} ; s 753 ^{12/} ; m 7 s 501 ^{24/} ; m 1 s 95 ^{18/} (w 2 cz.); m 4 s 980
44	Chałupa Szymka Serby	rola	III: s 360
		ogród	III: s 100
45	Chałupa Miśka Serby	rola	II: m 1 s 1374 ^{6/} ; III: s 1390 ^{18/} ; s 1400; s 780; m 2 s 137 ^{18/} ; m 5 s 664 ^{6/} (w 3 cz.); m 4 s 868 ^{12/} ; m 1 s 416 ^{24/} ; s 900; m 4 s 841 ^{24/} ; m 8 s 216 ^{24/} ; m 3 s 1033 ^{12/} ; m 5 s 1406 ^{24/}
46	Chałupa Józefa Malca	rola	III: m 1 s 288 ^{12/} ; s 969; s 986; m 2 s 885 ^{24/} (w 2 cz.); m 1 s 1415 ^{32/} (w 2 cz.); m 4 s 250; m 1 s 312 ^{18/} (w 2 cz.); s 1202 ^{24/} ; m 4 s 600; m 1 s 1386 ^{24/} ; m 2 s 1048; s 1390; s 246 ^{24/} ; s 1341 ^{24/} ; s 1176; m 2 s 860; m 14 s 1066 ^{24/} ; m 2 s 1120; m 3 s 1462; m 2 s 1431 ^{24/}
		łąka	II: s 522; III: s 1066 ^{24/} ; s 720; s 650
		pastwisko	III: s 888 ^{12/} ; s 956 ^{24/}
	Chałupa Kazimierza Malca	rola	III: s 1066 ^{24/} ; m 8 s 1246 ^{12/} (w 2 cz.); m 4 s 775; m 1 s 1386 ^{24/} ; m 1 s 480; s 1320 ^{18/} ; s 1350; m 1 s 545; m 1 s 371 ^{24/}
	Proć Małka z Kunek	rola	III: s 396; s 1140; m 2 s 1356 ^{24/} ; m 1 s 323 ^{24/}
47	Oleszko Małka z Kunek	rola	III: s 770

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
48	Chałupa Łuki Lebedy	rola	III: s 1584; m 1 s 220; s 592; m 1 s 706 ^{6/} (w 4 cz.); m 4 s 1300; m 4 s 386
		łąka	III: m 1 s 300
	Stefan Kuś z Kunek	rola	III: m 2 s 158 ^{24/}
		łąka	III: s 317 ^{12/}
49	Chałupa Łuki Gmitrocy, młynarza	rola	I: m 12 s 558 ^{16/} (w 5 cz.); m 7 s 855 ^{6/} (w 2 cz.); m 2 s 1511 ^{12/} (w 2 cz.); m 1 s 1526 ^{24/} ; m 4 s 530; III: m 4 s 315; m 1 s 350; m 5 s 433 ^{12/} ; m 1 s 1205
		ogród	I: s 1071
		łąka	I: s 1440
		pasięka	I: s 110
	Iwan Kuś	rola	III: m 1 s 1338 ^{12/}
50	Chałupa Stefana Kowala	rola	I: m 14 s 1227 ^{15/} (w 5 cz.); m 2 s 1511 ^{24/} ; m 2 s 750; s 400; m 2 s 430
		ogród	I: s 850
51	Chałupa Kościa Gmitrocy	Brak informacji o użytkowanym gruncie	
52	Chałupa Stecka Gmitrocy	rola	I: m 4 s 368; m 22 s 1062 ^{18/} ; III: m 3 s 323 ^{12/} ; m 2 s 936 ^{24/} ; m 1 s 1400; s 1350; m 1 s 1312 (w 2 cz.); m 1 s 100; m 12 s 600; m 1 s 960
		ogród	II: s 480, s 380
53	Chałupa Fedka Gmitrocy	rola	I: m 3 s 480; m 23 s 342 ^{18/} ; III: m 2 s 1420 (w 2 cz.); m 5 s 755; m 1 s 587; m 1 s 666 ^{24/} ; m 2 s 352 ^{16/} ; m 3 s 525; m 2 s 1440; m 1 s 410 (w 2 cz.); m 1 s 1130; m 1 s 278 ^{12/} ; m 1 s 400; s 1050; m 1 s 199 ^{6/} ; m 1 s 250; m 12 s 600
		ogród	II: s 466 ^{24/}
		pasięka	III: s 144
		sadek	III: s 280
	Wasył Koweła	rola	I: m 4 s 1040
54	Chałupa Józefa Gmitrocy	rola	I: m 3 s 51; s 736 ^{24/} ; m 13 s 1040; m 2 s 102; m 6 s 725; II: m 1 s 33 ^{12/} ; III: m 2 s 1420; m 2 s 220; m 3 s 1360; m 2 s 720; m 1 s 490; m 2 s 1455; s 1033 ^{12/} ; m 1 s 600 ^{30/} ; s 1000; m 1 s 140; m 1 s 200; m 8 s 466
		ogród	II: s 865 ^{24/}
		łąka	I: s 1310 ^{6/}
		pastwisko	II: m 2 s 100; III: m 5
		sadek	II: s 283 ^{18/} ; III: s 400
		pasięka	I: s 164 ^{24/}

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
55	Chałupa Stefana Gmitrocy	rola	I: m 2 s 1170; m 21 s 289; m 3 s 322 ^{12/} ; m 14 s 285; III: m 4 s 1060 ^{16/} ; m 7 s 376 ^{24/} ; m 5 s 645; m 1 s 1100; s 1505; m 1 s 140; m 5 s 491 ^{12/}
		ogród	II: s 903
		łąka	I: m 3 s 1500
		sadek	II: s 300; III: s 400
		pasieka	I: s 20
56	Łuka Małka z Kunek	rola	III: s 385; m 2 s 855 ^{12/} (w 2 cz.); m 1 s 323 ^{24/}
57	Walek Gęborys	rola	III: m 1 s 1360
58	Chałupa Józefa Sawki	rola	I: m 4 s 1234 ^{12/} ; m 9 s 554 ^{12/} ; II: s 1344; III: m 2 s 1021; m 3 s 996; m 2 s 650
		ogród	II: s 542 (w 2 cz.)
		łąka	II: s 709
59	Chałupa Wojtka Maciejka	rola	III: m 4 s 1320 ^{12/} ; m 7 s 441 ^{24/} ; m 2 s 866 ^{24/} ; m 1 s 1450; m 2 s 205 ^{30/} ; m 5 s 1109 ^{12/} ; m 6 s 270
		ogród	II: s 930 (w 4 cz.)
		łąka	II: m 1 s 68
60	Chałupa Iwana Cygana Iwan Mikula	rola	I: m 12 s 168 ^{24/} ; m 1 s 1040; II: s 1216; m 1 s 290; III: m 1 s 896; m 5 s 1220 ^{12/} ; m 3 s 460 ^{36/} ; m 5 s 160; m 1 s 738 ^{12/} ; m 1 s 1541 ^{24/} ; m 3 s 1000; m 4 s 60
		ogród	I: s 499 ^{12/} ;
		łąka	I: s 1516 ^{24/} ; II: s 536; m 1 s 290
61	Chałupa Tomka (Tymka) Fusa	rola	I: m 12 s 450; s 1528 ^{12/} ; II: s 1551; III: m 2 s 625; m 5 s 509 (w 2 cz.); m 2 s 866 ^{24/} ; s 285; s 120; m 3 s 1080
		ogród	I: m 1 s 632 ^{24/}
		łąka	II: s 640; III: s 220
62	Chałupa Wasyla Kowala	rola	I: m 15 s 1018 ^{24/} (w 2 cz.); III: m 6 s 1196 ²⁴
		ogród	I: s 600
		sadek	I: s 100
63	Chałupa Wasyla Zezuli, kowala	rola	I: m 6 s 1500; s 740; II: s 1422; III: m 2 s 880; m 1 s 1506 ^{18/} ; m 4 s 1225; m 1 s 745; m 1 s 920; m 1 s 1246 ^{24/} ; m 6 s 733 ^{12/}
		ogród	I: s 886; II: s 661 ^{12/}
		łąka	II: s 558

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
64	Chałupa Wasyla Sawki	rola	I: m 8 s 1385 ^{12/} ; m 5 s 926 ^{14/} (w 3 cz.); m 1 s 530; III: m 2 s 1200; m 1 s 700; m 1 s 33 ^{12/} ; m 2 s 570; m 3 s 1206 ^{24/}
		ogród	I: s 724 ^{12/}
		łąka	I: m 2 s 184; s 800; II: s 1440
65	Chałupa Jacka Szokały	rola	I: m 8 s 430; m 1 s 77 ^{12/} ; III: s 927 ^{18/} ; m 10 s 33 ^{12/} ; s 1453 ^{12/} ; m 9 s 380 (w 2 cz.); m 12 s 1560; m 2 s 600
		ogród	I: s 216 ^{24/} ; II: s 777
		łąka	II: s 300; m 1 s 1400
		pasieka	I: s 200
66	Chałupa Hrycia Czyża	rola	I: m 1 s 1065; II: s 1139; III: m 8 s 479; s 1283 ^{12/} ; m 3 s 1096 ^{24/}
		łąka	II: s 1139
67	Chałupa Hrycia Żuka	rola	I: m 8 s 1490 ^{24/} ; s 920; III: m 2; m 2 s 1300
		ogród	I: s 1020
		pastwisko	II: s 937 ^{18/}
68	Brak informacji o użytkowniku		
69	Chałupa Józefa Roczniaka	rola	I: m 3 s 580 (w 2 cz.); s 1020; II: s 1257 ^{12/} ; III: m 2 s 640; m 3 s 1503 ^{24/} ; m 2 s 1000; m 1 s 1150; m 5 s 1333 ^{12/}
		ogród	I: s 320
		łąka	II: s 762 ^{18/}
		sadek	I: s 96
70	Chałupa Fedka Warywody	rola	I: m 5 s 40 (w 2 cz.); s 1560; m 10 s 85 ^{12/} ; II: s 1530; s 855; III: m 5 s 300; s 200; s 400; m 3 s 409 ^{18/}
		ogród	I: s 362 ^{24/}
		łąka	II: s 630; III: s 400
71	Chałupa Józefa Mandziuka	rola	I: m 2 s 1216 ^{24/} ; s 565 ^{12/} ; II: s 1063 ^{12/} ; s 1170; III: m 2 s 660 ^{6/} ; m 4 s 778 ^{12/} ; m 2 s 733 ^{12/} ; m 2 s 40; m 5 s 1556 ^{24/}
		ogród	I: s 680 ^{6/} ; s 280
		łąka	II: s 640
72	Chałupa Iwana Stecyny	rola	I: m 1 s 77; m 6 s 225 ^{24/}
		ogród	I: s 331 ^{16/}
		sadek	I: s 436 ^{12/}
	Danił Czarny z Wólki Łosinieckiej	rola	III: m 3 s 1502 ^{12/} (w 2 cz.)

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
73	Chałupa Tymka Żurawieckiego	rola	I: m 2 s 734 ^{16/} ; s 1060; m 7 s 295; II: s 1134; III: m 3 s 419; m 5 s 1086; s 1413 ^{12/} ; m 1 s 360 ^{12/} ; m 11 s 505; m 5 s 166 ^{12/} ; m 3 s 710
		ogród	I: s 649
		łąka	I: s 1116; II: m 1 s 500; s 1134
		sadek	I: s 54
74	Chałupa Tymka Wołoszyna	rola	I: m 7 s 1420; s 1200; m 4 s 133 ^{12/} ; III: m 6 s 766
		ogród	I: s 1039 ^{18/}
		łąka	I: s 200; II: s 765
		sadek	I: s 210
75	Oleszko Borsuk	rola	I: m 4 s 1201; II: s 1064; III: m 5 s 273 ^{12/} ; m 1 s 360; m 3 s 420
		ogród	I: m 1 s 21 (w 2 cz.)
		łąka	II: s 586 ^{24/}
76	Karczma pańska przy Tomaszowskim gościńcu		II:
	Pole arendarskie	rola	III: m 18 s 1446
77	Brak informacji o użytkowniku		
78	Chałupa Matwieja Reckiego	rola	I: s 525; m 5 s 753 ^{12/} ; m 5 s 170 (w 2 cz.); m 1 s 400
		ogród	I: s 878 ^{12/} (w 2 cz.)
		łąka	I: s 525; s 600
		sadek	I: s 160
79	Chałupa Antona (Antoniego) Kozaka	rola	I: m 11 s 973 ^{4/} ; m 2 s 840; m 5 s 1500
		ogród	I: s 1318 ^{6/} (w 2 cz.)
		łąka	I: m 1 s 332; II: s 781; m 1 s 470
80	Chałupa Iwana Matwiszyna	rola	I: m 5 s 1379 ^{18/} ; s 1081 ^{24/} ; m 4 s 1483 ^{12/} ; m 1 s 500; m 32 s 1181 (w 3 cz.); m 2 s 1508 ^{12/}
		ogród	I: s 1390 ^{12/}
		łąka	I: m1 s 1100; II: m 1 s 1382
		sadek	I: s 300
		pasięka	I: s 376 ^{30/}
81	Chałupa Michała Gęborysa Sobek Gęborys	rola	I: m 2 s 1550 (w 2 cz.); s 1160; m 12 s 258 (w 2 cz.); III: m 1 s 43 ^{12/} ; m 1 s 86
		łąka	II: m 1 s 1382
82	Brak informacji o użytkowniku		

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
83	Chałupa Danily Fedczyny	rola	I: m 11 s 925; m 5 s 105 (w 2 cz.); III: m 9 s 1020; m 2 s 266 ^{24/}
		ogród	I: m 1 s 580 (w 2 cz.)
		łąka	I: m 1 s 750; II: s 640; m 1 s 780
	Jurczycha, wdowa	rola	I: m 6 s 1210 ^{12/} ; s 1230; m 5 s 266 ^{24/} (w 3 cz.); II: s 1493 ^{20/} ; III: m 2 s 200; m 4 s 850; m 1 s 1016 ²⁴ (w 2 cz.); s 235; s 280; m 3 s 1500
		ogród	I: s 1078 (w 2 cz.); s 252
		łąka	I: s 1410; s 210; III: s 220
84	Chałupa wdowy Pańczynichy	rola	I: m 5 s 266 ^{24/} (w 3 cz.)
		ogród	I: s 252
85	Chałupa Matwieja Wołoszyna	rola	I: m 9 s 143 ^{12/} (w 3 cz.); s 1275; m 9 s 143 ^{12/} (w 3 cz.); s 1275; m 4 s 1021 ^{24/} ; m 3 s 1080; III: m 11 s 290 ^{12/} (w 2 cz.)
		ogród	I: s 80; s 80
		łąka	I: m 1 s 750; s 510; s 510; II: s 765; III: s 546 ^{24/}
86	Chałupa Hrycia Zezuli	rola	I: m 14 s 350; m 1 s 1561 ^{24/} ; II: s 1124 ^{16/} ; III: m 5 s 486 ^{24/}
		ogród	I: m 1 s 1017 ^{26/} (w 2 cz.)
		łąka	II: s 1124 ^{16/}
87	Brak informacji o użytkowniku		
88	Brak informacji o użytkowniku		
89	Chałupa Iwana Jurczynego	rola	I: m 9 s 400; s 1036 ^{24/} ; m 1 s 1502; m 3 s 866 ^{24/} ; II: m 2 s 100; s 1190; III: m 1 s 956 ^{24/} ; m 5 s 990; m 2 s 940; m 9 s 486 ^{24/}
		ogród	I: s 1036 ^{24/}
		łąka	II: s 575
90	Chałupa Iwana Czyża	rola	I: m 2 s 560; m 8 s 180; m 1 s 76 ^{12/} ; m 6 s 1326 ^{24/} ; II: m 1 s 1025; s 550; III: m 5 s 1117 ^{18/} ; s 1360; s 225; m 3 s 806 ^{24/}
		ogród	I: s 420; s 1589 ^{20/} ; II: s 1400
		łąka	II: s 286; s 550; III: s 560
91	Chałupa Fedka Gmitrocy (Pasiecznika)	rola	I: s 1360; m 13 s 1446; m 1 s 808; m 8 s 616; m 2 s 1046 ^{24/} ; m 8 s 886 ^{24/}
		ogród	I: s 1120
		łąka	I: s 320; m 1 s 50; s 512
92	Chałupa Jacka Brożka	rola	I: s 1096 ^{24/} ; s 801 ^{24/} ; m 1 s 549 ^{24/} ; s 1220
		ogród	I: s 1237 ^{18/} ; m 1 s 500; m 2 s 273

Nr domu	Nazwisko i imię gospodarza	Niwa i powierzchnia działek (w morgach i sążniach kwadratowych)	
93	Chałupa Daniła Kornata	rola	I: s 227 ^{18/} ; s 909 ^{3/} ; s 370; s 1398 ^{30/} ; m 2 s 790; m 2 s 1581 ^{24/} ; s 570; m 1 s 283; m 3 s 465
		ogród	I: s 1624 ^{16/} ;
		sadek	I: s 224
94	Chałupa Marcina Kozyry	rola	I: m 1 s 154 ^{24/} ; s 350; s 633 ^{26/} ; s 1226 ^{24/} ; m 4 s 21 ^{24/}
		ogród	I: m 1 s 430; s 1013
		łąka	I: m 2 s 860; s 618 ^{24/}
95	Chałupa Michała Kozyry od granicy narolskiej	ogród	I: m 2 s 860; s 618 ^{24/}
96	Chałupa Hawryła Brożka	rola	I: s 1096 ^{24/} ; s 633 ^{26/} ; s 1067 ^{18/} ; m 1 s 1493 ^{18/}
		ogród	I: s 1237 ^{18/}
97	Michał Zarzycki z Wólki	rola	III: s 280
98	Brak informacji o użytkowniku		
99	Brak informacji o użytkowniku		
100	Hryc Małka z Kunek	rola	III: m 4 s 233 ^{12/} ; m 2 s 933 ^{12/}
101	Michał Motyka	rola	I: m 3 s 750
		ogród	II: s 680
	Hryc Motyka	rola	III: s 1050; s 550; m 3 s 553 ^{12/} ; m 1 s 125 ^{18/} ; m 1 s 126 ^{24/} ; m 1 s 1020; s 1080; m 2; m 3 s 667; m 1 s 1553 ^{12/} ; m 1 s 600; m 3 s 1008 ^{12/}
		ogród	II: s 680
		łąka	I: m 3 s 750
		pastwisko	III: m 2 s 470
		sadek	III: s 448 ^{12/} (w 2 cz.); s 120
102	Ilko Motyka	rola	III: s 407; m 1 s 140; m 3 s 1580; m 1 s 932 ^{24/} ; s 758 ^{12/} ; m 1 s 1400; m 1 s 600; m 4 s 910
		ogród	II: s 850
		sadek	III: s 140
103	Brak informacji o użytkowniku		
104	Wasył Kijek z Kunek	rola	III: m 4 s 500; m 7 s 780
		łąka	III: s 634 ^{24/}

Skróty stosowane w tabeli:

m - morga (mórg) = 1600 sążni² = 5754,64 m²

s - sążeń² = 3,59 m² (obszar 1,89 m × 1,89 m)

cz. - część (działki o nieregularnym kształcie dzielono na części, które odrębnie mierzono i następnie sumowano)

I, II, III - cyframi rzymskimi oznaczono numery niw

Źródło: APL, AOZ, sygn. 792, k. 1-140.

ANEKS 2

Konskrypcyjne opisanie domów w Łosińcu 30 kwietnia 1789 r.

Nr domu	Nazwisko i imię	Z czego żyje	Uwagi
1	Jaśko Mandziuk	z roli żyje	k. 1-2
2	Daniło Wołoszyn	jw.	jw.
3	Petro Byczko	jw.	jw.
4	Fedko Dzieweczka	jw.	jw.
5	Tymko Bałukut	jw.	jw.
6	Tymko Popik	jw.	jw.
7	Kazio Borowicz	jw.	jw.
8	Chałupa zgorzała, na gruncie właściciela nie masz		jw.
9	Jędruch Koszel rolnik	z roli żyje	jw.
10	Szymon Maciejko	jw.	jw.
11	Iwan Wancoszyn	jw.	jw.
12	Iwan Tracz	jw.	jw.
13	Semko Tracz	jw.	jw.
14	Tomek Wancosz	jw.	jw.
15	Ksiądz Jan Grabowiecki rit. Graeci		jw.
16	Bartek Jakobiec rolnik	z roli żyje	jw.
17	Szymek Jakobiec	jw.	jw.
18	Józef Jakobiec	jw.	jw.
19	Lesko Niedbała	jw.	jw.
20	Semko Niedbała	jw.	jw.
21	Iwan Mikuła rolnik	jw.	k. 3-4
22	Fedko Szmaj	jw.	jw.
23	Iwan Mikuła	jw.	jw.
24	Oleszko Kowela	jw.	jw.
25	Semko Kowela	jw.	jw.
26	Wasył Mikuła	jw.	jw.
27	Iwan Mikuła	jw.	jw.
28	Iwan Motyka	jw.	jw.
29	Michał Motyka	jw.	jw.
30	Jędruch Pilipiszyn	jw.	jw.
31	Wasył Pilipiec	jw.	jw.
32	Oleszko Tychosz	jw.	jw.
33	Wdowa Rubaszycha	jw.	jw.
34	Iwan Staszyna	jw.	jw.

Nr domu	Nazwisko i imię	Z czego żyje	Uwagi
35	Semko Dubas	jw.	jw.
36	Michał Szlachta	jw.	jw.
37	Roman Szlachta	jw.	jw.
38	Petro Mięka	jw.	jw.
39	Fedko Mięka	jw.	jw.
40	Sobko Malec	jw.	jw.
41	Po Wojtku Bieli pusta. Chałupa zdezelowana bez gruntu		k. 5-6
42	Stefan Kijko, rolnik	z roli żyje	jw.
43	Szymek Serma	jw.	jw.
44	Mikołaj Serba	jw.	jw.
45	Józef Malec	jw.	jw.
46	Kazimierz Malec	jw.	jw.
47	Łuka Lebođa	jw.	jw.
48	Stanisław Malarz, szynkarz	Pańskim trunkiem szynkuje, posiedzielne nie płaci	jw.
49	Łukasz Mitrocha, rolnik	z roli żyje	jw.
50	Stefan Bajura	jw.	jw.
51	Kość Mitroca	jw.	jw.
52	Miśko Mitroca	jw.	jw.
53	Stećko Mitroca	jw.	jw.
54	Pawło Gmitroca	jw.	jw.
55	Miejsce puste. Chałupy nie masz, zawalona		jw.
56	Józko Sawka, rolnik	z roli żyje	jw.
57	Wojtek Maciejko	jw.	jw.
58	Iwan Mięka	jw.	jw.
59	Tomek Fus	jw.	jw.
60	Jędrzej Kijko	jw.	jw.
61	Wasyl Zezula młody, rolnik	jw.	k. 7-8
62	Wasyl Sawka	jw.	jw.
63	Jacko Szokała	jw.	jw.
64	Iwan Czyż	jw.	jw.
65	Hryć Żuk	jw.	jw.
66	Miejsce puste. Dom zawalił się		jw.
67	Józef Rocznik, rolnik	z roli żyje	jw.
68	Fedko Warywoda	jw.	jw.
69	Jaśko Majdziuk	jw.	jw.
70	Iwan Stecyna	jw.	jw.
71	Pańko Czuraba	jw.	jw.

Nr domu	Nazwisko i imię	Z czego żyje	Uwagi
72	Tymko Wołoszyn	jw.	jw.
73	Oleszko Borsuk	służy we dworze	jw.
74	Matwiej Recki	z roli żyje	jw.
75	Iwan Recki	jw.	jw.
76	Jacko Matwijszyn	jw.	jw.
76	Antek Matwijszyn	jw.	jw.
77	Michał Gęborys	jw.	jw.
78	Iwan Matwiczyszyn	jw.	jw.
79	Michał Jarczyszyn	jw.	jw.
80	Stefan Kuryło	jw.	jw.
81	Matwój Wołoszyn	jw.	k. 9-10
82	Hryć Zezula	jw.	jw.
83	Daniło Fedczyna	jw.	jw.
84	Iwan Jadcyszyn	jw.	jw.
85	Tymko Żurawicki	jw.	jw.
86	Hawryło Sawka	jw.	jw.
87	Dańko Kornat	jw.	jw.
88	Marcin Kozyra	jw.	jw.
89	Plac pusty. W tym miejscu dom rozwalony		jw.
90	Fedko Mitroca	z roli żyje	jw.
91	Brak tego numeru		jw.
92	Jacko Sawka	z roli żyje	jw.

Źródło: APL, AOZ, sygn. 1265, k. 1-10.

BIBLIOGRAFIA

ŹRÓDŁA ARCHIWALNE

Archiwum Państwowe w Lublinie

Archiwum Ordynacji Zamojskiej ze Zwierzyńca, sygn. 14, 140, 791, 792, 1048, 1120, 1202, 1265.

Archiwum Narodowe w Krakowie

Teki Antoniego Schneidra, sygn. 1875.

ŹRÓDŁA DRUKOWANE

Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779-1783, t. 9, cz. A i B, wyd. A. Janeczek, Warszawa 2017.

Uniwersał, co się nowego fasonowania tyce etc. w: Continuatio edictorum et mandatorum universalium in Regnis Galiciae et Lodomeriae, Lwów 1785. Przedruk: D.K. Nowak, *Austriackie katastry gruntowe na terenie Galicji. Metryka Józefińska (1785-1789), Metryka Franciszkańska (1819-1820) i Stały Kataster Galicyjski (1844-1854). Studium źródłoznawcze*, Krosno 2021.

OPRACOWANIA

Frykowski J., *Dzieje parafii unickiej pod wezwaniem św. Michała w Łosińcu do 1875 roku*, „Historia i Świat” 2015, nr 4.

Gmiterek H., *Z galicyjskich początków na południowo-wschodnim pograniczu Ordynacji Zamojskiej*, „Studia Archiwalne” 2022, R. IX.

Janeczek A., *Osadnictwo pogranicza polsko-ruskiego. Województwo bełskie od schyłku XIV do początku XVII w.*, Warszawa 1993.

Kochanowski J.K., *Dzieje Akademii Zamojskiej (1594–1784)*, Kraków 1899–1900.

Niedźwiedź E., Niedźwiedź J., Naklicki Z., *Dzieje miejscowości gminy Susiec powiat tomaszowski, Susiec–Zamość* 2022.

Nowak D.K., *Austriackie katastry gruntowe na terenie Galicji. Metryka Józefińska (1785–1789), Metryka Franciszkańska (1819–1820) i Stały Kataster Galicyjski (1844–1854). Studium źródłoznawcze*, Krosno 2021.

Orłowski R., *Działalność społeczno-gospodarcza Andrzeja Zamoyskiego (1757–1792)*, Lublin 1965.

Orłowski R., *Ordynacja Zamojska*, [w:] *Zamość i Zamojszczyzna w dziejach i kulturze polskiej*, red. K. Mysliński, Zamość 1969.

Orłowski R., *Położenie i walka klasowa chłopów w Ordynacji Zamojskiej w drugiej połowie XVIII w.*, Lublin 1963.

Rychlikowa I., *Losy fortun magnackich w Galicji 1772–1815*, „Kwartalnik Historyczny” 1989, R. 96, z. 3.

Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. 3, Warszawa 1882.

Styś W., *Metryki gruntowe józefińskie i franciszkańskie jako źródło do historii gospodarczej Galicji*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 1932/1933, t. 2.

Ślusarek K., *Materiały podatkowe jako źródło do dziejów miast galicyjskich w czasach józefińskich*, [w:] *Galicyjskie miasta i miasteczka w epoce zmian społeczno-politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w XVIII–XIX wieku*, red. T. Kargol, B. Petryszak, K. Ślusarek, Kraków–Lwów 2018.

ABSTRACT

Henryk Gmiterek

GALICIAN ORDER IN THE VILLAGE OF ŁOSINIEC
AT THE END OF THE 18TH CENTURY

After the first partition, Łosiniec with other villages and hamlets in the Roztocze region were annexed by the Austrian Empire. The introduction of Austrian rural reforms regarding the relationship of dependence between the landowners and peasantry, as well as tax and urban reform that was to impose a single tax, resulted in available voluminous documentation, which helps identify the state of the village, its social and property structure as well as agrarian culture and profits. Based on the so-called ‘Metryka Józefińska’ (recorded appraisal of all the lands ordered by Joseph II), urban descriptions as well as the descriptions of properties in the 1780s, author is able to reconstruct the full potential of the said village inhabited by 86 husbandmen, their plots of land, field crops and revenues. Moreover, dominium property rights as well as the property of a parish priest of the local Greek Catholic church is evidenced. The annexes include the list of all the inhabitants of the village.

Key words: Galicia, the Zamoyski Family Ordinance, Łosiniec, Joseph II reforms, ‘Metryka Józefińska’ (Joseph II recorded appraisal)